

καὶ Γεώργιος ὁ Μοσχολέων, δραγουμάνοι τοῦ κουμουνίου Βενετίας ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει †.

Origin. membr. tabullarii Veneti. Versio latina ad dextram. Aurea bulla, olim suspensa serico violaceo, avulsa.

XXXIV. 6914—1406. 22. maii ind. XIV.

*Imperator Manuel Palaeologus prorogat in quinque annos anteriores pactio-
nes cum Venetis factas.*

† Μανουήλ, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασι-
λεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος
καὶ αἰεὶ αὐγουστός. ἐπεὶ ὁ ἐπιφανὴς καὶ μεγαλοπρεπὴς κῦ-
ρις Μιχαήλ Σθένω, θεοῦ χάριτι δούξ Βενετίας καὶ τὰ λοιπὰ,
πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν τῆς ἡμετέρας βασιλείας παρουσίαν ἀπέστειλεν
ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει τῇ ἡμῶν περιφήμῃ πόλει τὸν ἐξηρημέ-
νον, εὖγενῆ καὶ φρόνιμον ἄνδρα κῦριν Πάουλον Ντζάννε ἔντιμον
καὶ περιφανῆ ἀποκρισιάριον αὐτοῦ εἰς τὰ μέρη τῆς Ῥωμανίας, σὺν-
δικόν τε καὶ ἐπίτροπον αὐτοῦ τοῦ ἐπιφανοῦς καὶ μεγαλοπρεποῦς κυ-
ροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, ἔχοντα ἐντελῆ ἐξουσίαν καὶ
ἄδειαν καὶ ὄρισμὸν τρακταῖσαι, ποιῆσαι, βεβαιῶσαι τε καὶ πληρῶσαι
τρέβας καὶ συνθήκας τὰς κατωτέρω γραφησομένας μεταξύ ἡμῶν
τε καὶ τῆς ἡμετέρας βασιλείας καὶ τοῦ προειρημένου κυροῦ δουκὸς
καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, καθὼς δηλοῦται διὰ δημοσίου συμβο-
λαίου συνδικικοῦ γραφέντος χειρὶ Ἀλεξάνδρου νδὲ Ῥεγαρδάτης, υἱοῦ
τοῦ σερ Λαυρεντίου ἐκείνου, βασιλικῇ ἀδείᾳ δημοσίου νοταρίου καὶ
γραμματικοῦ τοῦ δουκάτου Βενετίας, ἔτει ἀπὸ τῆς τοῦ κυρίου γεννή-
σεως χιλιοστῆ τετρακοσιοστῷ τετάρτῳ ἰνδικτιῶνος δωδεκάτης, ἡμέρα
εἰκοστῇ δευτέρᾳ μηνὸς ἰουλλίου, καὶ κατωχυρωμένου μολιβδίνῃ βούλλῃ
τοῦ προειρημένου κυροῦ δουκὸς, καὶ μέντοι μετὰ ποικίλας ὀμιλίας
καὶ τρακταῖσμοῦς γενομένους μεταξύ ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν
καὶ τοῦ προειρημένου συνδίκου, ἐπιτρόπου καὶ ἀποκρισιαρίου περιφα-
νοῦς, ἡμεῖς Μανουήλ, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτο-
κράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος, δι' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν
ἔτι τε τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν, ὁμοίως δὲ καὶ ὁ εἰρη-
μένος ἀποκρισιάριος, σὺνδικος καὶ ἐπίτροπος δικαίῳ καὶ ὀνόματι τοῦ

προειρημένου κυροῦ δουκός καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὑπὲρ εἰρήνης καὶ ἀγάπης ἐκατέρωθεν ὀφειλομένης τηρηθῆναι καὶ φιλίας ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἀβέηθησομένης ἐπικαλεσάμενοι τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ συνέβημεν ἐπὶ τούτοις, δηλονότι, ἵνα ἀπὸ τῆς παρούσης ἡμέρας καὶ εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέχρι καὶ πέντε ἐτῶν τῶν ἐφεξῆς ἀκολουθησόντων μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ ἡμετέρου λαοῦ, ἔτι τε τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ κυροῦ δουκός καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ πάντων τῶν ὑποτεταγμένων αὐτοῖς διαμένουσιν ἐν ἰσχύι καὶ ἀκμῇ εἰλικρινεῖ [καὶ] ὁμοιοῖα τρέβαι ὀφείλουσαι διαρκεῖν, στηρίζοντες καὶ βεβαιούντες μέχρι τῆς εἰρημένης διωρίας πάσας τὰς παρελθούσας καὶ ἐκπνευσάσας τρέβας μετὰ πάντων τῶν κεφαλαίων, τῶν καταστάσεων, τῶν στοιχημάτων, τῶν συμφωνιῶν, τῶν διασαφήσεων, τῶν ἐπερωτήσεων, βεβαιώσεών τε καὶ ζημιῶν ἐπιθέσεων καὶ τῶν ἄλλων πάντων τῶν ἐμπεριεχομένων ἐν ταῖς τρέβαις ταῖς ἀνωτέρω δηλομέναις ταῖς προελθούσαις, καθὼς μέχρι τοῦ νῦν καθέστηκε σύνηθες, μετὰ τῶν διασαφήσεων καὶ προσδιορισμῶν τῶν κατωτέρω γραφησομένων, δηλονότι ὅτι εἰ καὶ ὁ κύρις δευξ καὶ τὸ κουμοόνιον Βενετίας φανερώς ἔχουσιν ἀπὸ τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν τῶν τε νέων καὶ παλαιῶν, ὥστε ἐξεῖναι τοῖς Βενετικοῖς αὐτῶν ὄντισθαι ἐλευθέρως οἰκίας, κάρπους, περιβόλια καὶ κτήματα ἐν τῇ Κωνσταντινοπόλει καὶ πάσῃ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν, ὅμως ὁ προειρημένος κύρις δευξ καὶ τὸ κουμοόνιον Βενετίας, κατανοοῦντες τὴν παρούσαν κατάστασιν τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἵνα ἐπιγνώμεν τὴν αὐτῶν καλὴν διάθεσιν πρὸς τὴν ἡμετέραν συντήρησιν, προενοήσαντο ὁδῶ κουρτεσίας καὶ ἀγάπης ἀρέσαι ἡμῖν τοῦτον τὸν τρόπον, τουτέστιν, ὅτι μὴ ἐλαττομένων διὰ τοῦτε πασῶν τῶν ἐλευθεριῶν τε καὶ φραγτισιῶν, ἃς ἔχουσι καὶ ἔχειν ὀφείλουσιν οἱ Βενετικοὶ διὰ τῶν τρεβῶν, κωλύσουσι τοὺς αὐτῶν Βενετικούς, ὥστε μέχρι τῆς συμπληρώσεως καὶ διωρίας τῶν παρουσῶν τρεβῶν μὴ ἀγοράσαι ὁσπῆτια, τόπους, περιβόλια καὶ κτήματα, ἐναπομενόντων τῶν νῦν ὄντων ἐν ταῖς χερσὶ τῶν Βενετικῶν μετὰ τῶν τρόπων καὶ τῶν καταστάσεων ἐκείνων, καθ' ἃς κατέχοσι ταῦτα κατὰ τὸ παρὸν δηλοποιουμένου, εἰ καὶ τὰ μάλιστα διὰ τῶν τρεβῶν ἱκανῶς ἐστὶ δῆλον, καὶ οὐ δεῖ ἐπὶ πλείω σαφηνίσσεως, ὅτι διὰ τὴν εἰρημένην πρόφασιν οὐδεμία καινότης, δόσις, κομμέρκιον ἢ ἐμφότευμα δονήσεται ἐπιτεθῆναι δι' ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας

ἡμῶν ἐπὶ ταῖς οἰκίαις, τοῖς τόποις, τοῖς κτήμασι καὶ περιβολαῖς τοῖς
 νῦν οὖσιν ἐν ταῖς χερσὶ τῶν Βενετῶν, ἧτις καινότης ἢ βάρος δυνή-
 σεται ἀνακύψαι εἰς βλάβην καὶ ζημίαν τῶν Βενετῶν. ἔτι ἐπειδὴ
 ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς εἶπομεν τῷ εἰρημένῳ συνδίκῳ, ἀποκρισιαρίῳ καὶ
 ἐπιτρόπῳ, ὅτι αἱ πρόσοδοι καὶ τὰ κομμέρκια ἡμῶν βλάπτονται διὰ
 τὰ πολλὰ καπηλεῖα, ἅπερ οἱ Βενετικοὶ κρατοῦσιν ἐν Κωνσταντινου-
 πόλει, καὶ τὴν μεγάλην ἀμετρίαν τοῦ οἴνου τοῦ πωλουμένου ἐν αὐ-
 τοῖς, καὶ ὅτι διὰ ταῦτα ὀφείλει προνοήσασθαι πρὸς τοῦτο, τούτου
 χάριν, εἰ καὶ τὰ μάλιστα διὰ τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν ἔξεστι τοῖς Βε-
 νετικῶς κρατεῖν καπηλεῖα κατὰ πάντα ἀριθμὸν καὶ ἀγοράζειν καὶ
 πωλεῖν ἐλευθέρως, καθὼς ἂν βούλωνται, ὅμως ὁδῷ κουρτεσίας καὶ
 ἀγάπης ἐκρίναμεν πρόνοιαν τούτου ποιήσασθαι τοῦτον τὸν τρόπον,
 δηλονότι μέχρι τῆς διωρίας τῶν παρουσῶν τρεβῶν ὁ προειρημένος
 κύρις δούξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας τάξουσιν, ὅτι οἱ Βενετικοὶ
 αὐτῶν ἔξουσιν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει δεκαπέντε μόνον καπη-
 λεῖα, καὶ τὰ ἄλλα πάντα παυθήσονται, ἐν οἷς δήπου τεταγμένοις
 καπηλεῖοις οἱ Βενετικοὶ αὐτῶν δυνήσονται πωλεῖν οἶνον παντοῖον κα-
 τακοπτικῶς ἐν ὁποιαδήποτε ποσότητι χωρὶς τινος βάρους, ναουμένου,
 ὅτι διὰ τὴν συγκατάβασιν ταύτην οὐ νοηθήσεται διὰ τοῦτο ἐλαττου-
 σθαι ἐν τῷ μέλλοντι χρόνῳ τὰς ἐλευθερίας καὶ φραγγισίας τῶν Βε-
 νετῶν, καθὼς ἐστὶ δίκαιον. ἔτι μέσον ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας
 ἡμῶν καὶ τοῦ εἰρημένου κυροῦ ἀποκρισιαρίου, συνδίκου καὶ ἐπιτρόπου
 γέγονε σαφές ὑπὲρ τοῦ πᾶσαν ἀμφιβολίαν ἀναιρεθῆναι, δύνασθαι τοὺς
 Βενετικούς πωλεῖν ἐλευθέρως σίτον ἐν παντὶ μέρει καὶ τόπῳ τῆς βα-
 σιλείας ἡμῶν, ὅπου οὐκ ἔστι προσφορίον, σωζομένου τοῦ μὴ τὸν
 σίτον ἐκείνον γεωργηθῆναι ἐν τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ, ὅπερ διαμενέτω
 κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν· εἰ δὲ Βενετικοὶ θέλουσι πωλεῖν ἐν τῷ
 τόπῳ τοῦ προσφορίου, δύνανται πωλεῖν, ἀποδιδόντες τὸ κομμέρκιον·
 πλὴν εἴ τις Ῥωμαῖος θελήσει πωλεῖν σίτον, ὅπου ὁ Βενετικὸς πωλεῖ,
 ἔξω προσφορίου, τότε ὁ Βενετικὸς κομμέρκιόν τι οὐκ ἀποφλήσει διὰ
 τὸ ἐλευθέρως δύνασθαι πωλεῖν. καὶ ἐπεὶ ἐγένοντό τινες διαφοραὶ μέ-
 σον ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ
 κουμουνίου Βενετίας περὶ τοῦ τύπου τοῦ προσφορίου, ὑπὲρ μείζονος
 σαφηνίας τάττομεν, ὅτι ὁ τόπος τοῦ προσφορίου τῆς Κωνσταντινουπό-
 λεως ἔστω καὶ εἶναι νοείσθω κατὰ τὰ ὄρια τὰ ἀρχῆθεν εἰωθότα. ἔτι

ἐπειδὴ ὁ ῥηθὴς ἀποκρισιάριος, σὺνδικος καὶ ἐπίτροπος εἶπεν ἡμῖν, ὅτι τινὲς Βενέτικοι καὶ ὡς Βενέτικοι καταλογιζόμενοι παρὰ τῆς ἡμετέρας βασιλείας ἐγένοντο Ῥωμαῖοι, ἀρκούμεθα ἡμεῖς τε ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν, ἀνακαλέσασθαι πάντας τοὺς Βενετικούς καὶ τοὺς ὡς Βενετικούς καταλογιζομένους τοὺς γεγονότας Ῥωμαίους ἐναντίως τοῦ τῶν τρεβῶν τύπου ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν ἐσχάτων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει μέχρι τῶν νῦν οὕτως καὶ τοιουτοτρόπως, ὅτι οἱ Βενέτικοι οἱ γεγονότες Ῥωμαῖοι εἰς τὸ ἐξῆς οὐ διαβιβασθήσονται ὡς Ῥωμαῖοι, ἀλλ' ὡς Βενέτικοι. ἔτι ἐπὶ τῆς πράξεως τῶν ἐξωτερικῶν κρασιῶν ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπισχνούμεθα καὶ ἀρέσκει ἡμῖν γενέσθαι καὶ φυλάττεσθαι κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ἔτι περὶ τῆς πράξεως τοῦ σίτου ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν λέγομεν καὶ ἀρέσκει ἡμῖν γενέσθαι ἐπ' αὐτοῦ τοῦ σίτου καὶ περὶ αὐτοῦ κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν, μεγυσῶν τῶν ἄλλων πασῶν ἐλευθεριῶν καὶ φραγγισιῶν ἐπὶ πάσαις ταῖς ἄλλαις πραγματείαις καὶ τοῖς πράγμασιν εἰς τὴν αὐτῶν κατάστασιν κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ἔτι ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπισχνούμεθα τῷ εἰρημένῳ ἀποκρισιάριῳ, σὺνδίκῳ καὶ ἐπιτρόπῳ, ὥστε πάντα τὰ καινουργήματα, ἀποστερήσεις, ἀδικίας, προσκρούσματα καὶ ζημίας τὰς γενομένας δι' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν τοῖς ὑποτεταγμένοις τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἐν τῷ καιρῷ καὶ ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ μετὰ ταῦτα ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν καταλῦσαι καὶ διορθώσασθαι καὶ ἐπαναγαγεῖν εἰς τὴν ὀφειλομένην εἶναι καὶ ἐν ἣ ἦσαν καταστάσει, καθὼς ἐστὶ δίκαιον καὶ ὀφείλομεν κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ εἰρημένος ἀποκρισιάριος, σὺνδικος καὶ ἐπίτροπος ὀνόματι καὶ δικαίῳ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὑπισχνεῖται ἡμῖν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν πάντα τὰ ἄλλα καινουργήματα, ἀποστερήσεις, ἀδικίας, προσκρούσματα καὶ ζημίας τὰς γενομένας διὰ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας τοῖς ὑποτεταγμένοις ἡμῖν ἐν τῷ καιρῷ καὶ ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ μετὰ ταῦτα ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν καταλῦσαι καὶ διορθώσασθαι καὶ ἐπαναγαγεῖν εἰς τὴν ὀφειλομένην εἶναι καὶ ἐν ἣ ἦσαν καταστάσει, καθὼς ἐστὶ δίκαιον καὶ ὀφεί-

λουσι κατὰ τὸν τρόπον τῶν τρεβῶν. ἔτι ἐπεὶ ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ
 βασιλεία ἡμῶν ἐνεχόμεθα καὶ ἀπολειπαζόμεθα δοῦναι καὶ ἀποφλῆσαι
 τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ὑπὲρ ἱκανοποιήσεως τῶν
 παλαιῶν ζημιῶν ὑπέρπυρα χιλιάδας δέκα ἑπτὰ καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα
 τρία, ὑπισχνόμεθα τῷ εἰρημένῳ ἀποκρισιαρίῳ, συνδίκῳ καὶ ἐπιτρόπῳ
 ὀνόματι τῷ προειρημένῳ δοῦναι καὶ ἀποφλῆσαι τὰ τοιαῦτα ὑπέρπυρα
 διὰ πέντε ἐτῶν τῶν ἐφεξῆς ἐλευσομένων, ἀρχομένης τῆς διωρίας τῶν
 εἰρημένων χρόνων ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς βεβαιώσεως τοῦ παρόντος
 συμβολαίου, δηλονότι ἡμέρα εἰκοστῇ δευτέρᾳ τοῦ μαΐου, διαιροῦντες
 τὰς εἰρημένας δεκαεπτὰ χιλιάδας τὰ ὑπέρπυρα καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα
 τρία κατὰ πέμπτον καὶ ἀποδιδόντες κατ' ἐνιαυτὸν τὸ ἐπιβάλλον μέ-
 ρος, δηλονότι τὸ πέμπτον, ὅπερ ἐστὶν ὑπέρπυρα τρισχίλια τετρακόσια
 τριάκοντα δύο, κοκκία δεκατέσσαρα ἡμισυ ἢ ἔγγιστα, καὶ οὕτως
 κατὰ διαδοχὴν, μέχρις ἂν πληρωθῇ ἡ ἀπόφλησις τῶν εἰρημένων δε-
 καεπτὰ χιλιάδων ὑπερπύρων καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα τριῶν, καὶ ἱκα-
 νοποιήσωμεν ἀκεραίως ἐν ταῖς εἰρημέναις διωρίαις τῶν προειρημένων
 πέντε ἐτῶν, συνάπτοντες ἐξ ἐνιαυτοῦ εἰς ἐνιαυτὸν κατὰ διαδοχὴν, δη-
 λονότι ἀπὸ τοῦ μαΐου μηνός, ὡς προεῖρηται, ἃ δὴ πάντα ὑπέρπυρα
 δώσομεν καὶ ἀποφλήσομεν ἐν ταῖς εἰρημένοις καιροῖς καὶ διωρίαις,
 πάσης προφάσεως ἀναιρουμένης, ἐν χερσὶ τοῦ μπαϊούλου τῶν Βενε-
 τίκων τοῦ κατὰ καιρὸν εὕρισκομένου ἐν Κωνσταντινουπόλει ἢ ᾤτινι, ἢ
 οἷσιν ὁ κύρις δουξ καὶ τὸ κουμούγιον Βενετίας ἀποτάξωσι, σωζο-
 μένων διόλου καὶ φυλαττομένων πασῶν καὶ ἐκάστων ζημιῶν τῶν
 Βενετίκων τῶν μὴ τεταγμένων, αἷς διὰ τῆς παρούσης τρέβας μὴ
 ἔστω ἐλάττωσις, καὶ τὸ ἀνάπαλιν καὶ σωζομένων διόλου καὶ φυ-
 λαττομένων ἀκεραίως τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας
 πάντων τῶν δικαίων καὶ ἀγωγῶν, ἃ δὴ καὶ ἃς ὁ κύρις δουξ καὶ
 τὸ κουμούγιον Βενετίας ἔχουσι καὶ ἔχειν δυνήσονται καθ' ἡμῶν καὶ
 τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐν τινι συμβολαίῳ δουκάτων χρυσῶν τριάκοντα
 χιλιάδων περί τε κεφαλαίου καὶ τόκου, ζημίας καὶ ἐξόδου καὶ τῶν
 διὰ μέσου καὶ πάντων τῶν ἄλλων τῶν τούτοις ἀπηρωρημένων, ὡς ἐν
 τῷ αὐτῷ συμβολαίῳ τοῦ χρέους περιέχεται, ὃ δὴ συμβόλαιον καὶ
 χρέος μὴ νοεῖσθω, μηδὲ νοεῖσθαι δύναιτο διὰ τὴν παροῦσαν τρέβαν
 ἢ συμφωνίαν ὅπως οὖν ἀφειμένον, ἄκυρον καὶ ἀνατετραμμένον, μᾶλλον
 μὲν οὖν ἐν τῇ αὐτοῦ καταστάσει καὶ τῇ βεβαιότητι καὶ τῷ δικαίῳ,

ἐν τοῖς ἦν καὶ πρὸ τοῦ γενέσθαι τὴν παροῦσαν τρέβαν, βέβαιον καὶ ἀκέραιον διαμενέτω καὶ ἔσται καὶ εἶναι νοεῖσθω, γραφὲν τὸ εἰρημένον συμβόλαιον ἔτει χιλιοστῷ τριακοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ τρίτῳ, ἡμέρα εἰκοστῇ πρώτῃ τοῦ αὐγούστου τῆς ἐνδεκάτης Ἰνδικτιῶνος χειρὶ Πέτρου ντὲ Ἀρένα, πρεσβυτέρου τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἀγίου Βαρθολομαίου ἐν τῇ Βενετίᾳ καὶ νοταρίου Βενετίας καὶ καντζελαρίου τοῦ κυροῦ μπαϊούλου τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Βενετῶν, ὑπὲρ ὧν χρυσῶν δουκάτων τριάκοντα χιλιάδων καὶ ἐτέρων τῶν προειρημένων ἐν τῷ ῥηθέντι συμβολαίῳ διαλαμβανομένων ὁ κῆρις δουξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἔχουσιν εἰς ἐνέχυρα κόσμια τῆς βασιλείας τὰ περιεχόμενα ἐν τῷ ῥηθέντι συμβολαίῳ, καὶ σωζομένων αἰεὶ καὶ τηρουμένων ἀκέραιως τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας πάντων τῶν δικαίων καὶ ἀγωγῶν, ἃ δὴ καὶ ἃς ὁ κῆρις δουξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἔχουσιν ἢ ἔχειν δύνανται κατὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν περὶ δουκάτων χρυσῶν πέντε χιλιάδων τῶν δανεισθέντων τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν ἐν τῇ Αἴνῳ διὰ τινος σὺρ Μαρίνου Φαλέτρου ὀνόματι τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, ὑπὲρ ὧν ὁ κῆρις δουξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἔχουσιν εἰς ἐνέχυρον ἀπὸ τῆς βασιλείας ἡμῶν παλάξιον ἐν, οὕτω μέντοι, ὅτι ἀποφληθέντων τῶν εἰρημένων πέντε χιλιάδων χρυσῶν δουκάτων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἐνεχέσθωσαν τὸ εἰρημένον παλάξιον τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ ἀποδοῦναι. ἔτι ὁ εἰρημένος κῆρις ἀποκρισιάρης, σύνδικος καὶ ἐπίτροπος τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας διὰ τῆς παρούσης συμφωνίας καὶ τρέβας ἀφήσιν, ἀνατρέπει καὶ καταλύει πάσας τε καὶ ἐκάστας τὰς ἄλλας ἀδικίας, βαρύτητας καὶ ζημίας τὰς ἐπενεχθείσας παρ' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τῶν λαῶν καὶ ὑποτεταγμένων ἡμῶν τοῖς Βενετικοῖς καὶ πιστοῖς τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, ἐλευθερῶν καὶ ἀπολύων καὶ ἐλευθέρους καὶ ἀπολελυμένους εἰς τὸ διηγεκὲς εἶναι θέλων ἡμᾶς καὶ τὴν βασιλείαν ἡμῶν καὶ τοὺς λαοὺς ἡμῶν καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους ἡμῶν ἀπὸ τῶν εἰρημένων ἀδικιῶν, ζημιῶν τε καὶ προσκομμάτων τῶν ἐπενεχθέντων καὶ γενομένων παρὰ τῶν προηγησαμένων ἡμᾶς καὶ τῶν λαῶν καὶ τῶν ὑποτεταγμένων ἡμῖν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ ἰδίως περὶ ἐκείνων τῶν τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας καὶ τοῖς

πολίταις βενετικοῖς ἐπενεχθέντων καὶ γεγονότων ἐν τῷ καιρῷ τοῦ τῆς μακαρίας καὶ ὁσιωτάτης μνήμης τοῦ κυροῦ Ἀνδρονίκου, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστοῦ βασιλέως καὶ ἀτοκράτορος Ῥωμαίων τοῦ Παλαιολόγου, τοῦ ἀδελφοῦ τῆς βασιλείας μου, ποιούντος ἡμῖν καὶ τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ τοῦ εἰρημένου ἀποκρισιαρίου, συνδίκου καὶ ἐπιτρόπου ὀνόματι καὶ δικαίῳ τοῦ εἰρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας δεχομένους καὶ λαμβάνουσι τέλος ἐλευθερίαν, ὑπόσχεσιν καὶ συμφωνίαν, ὥστε εἰς τὸ ἐξῆς μὴ ἀπαιτεῖν ἢ μνημονεύειν περὶ τῶν προειρημένων πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν βασιλείαν ἡμῶν, τοὺς τε κληρονόμους καὶ διαδόχους ἡμῶν. καὶ ὁμοίως ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν δι' ἡμῶν καὶ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν ἀφίεμεν διὰ τῆς παρούσης συμφωνίας καὶ τρέβας, ἀκυροῦμεν καὶ ἀνατρέπομεν καὶ καταλύομεν πάσας τε καὶ ἐκάστας τὰς ἄλλας ἀδικίας καὶ βαρύτητας καὶ ζημίας τὰς ἐπενεχθείσας ἡμῖν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν καὶ τοῖς προηγησαμένοις ἡμᾶς διὰ τοῦ προειρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας τῶν τε καπετάνων τῶν Βενετικῶν, εἴτε παρ' οἰωνδήτινων ἄλλων ὀφφικιαλίων, προνοητῶν, βεχτόρων καὶ πάντων ἄλλων οἰωνδήτινων ὑποτεταγμένων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας, καὶ δὴ ἀπὸ τῶν προειρημένων πάντων καὶ ἐκάστων τῶν συμβάντων καὶ γενομένων καὶ ἐπενεχθέντων ἕστωσαν καθόλου ἀπολελυμένοι καὶ ἀναπεπαυμένοι, ἀναπαύοντες καὶ ἀπολύοντες καὶ εἰς τὸ διηνεχὲς ἐλευθεροῦντες τὸν εἰρημένον κῶριν δοῦκα καὶ τὸ κουμουνιον Βενετίας, τοὺς λαοὺς αὐτῶν καὶ τοὺς ὑποτεταγμένους αὐτοῖς ἀπὸ πασῶν τῶν προειρημένων ἀδικιῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν ὅπωςδήποτε ἡμῖν καὶ τοῖς προηγησαμένοις ἡμᾶς καὶ τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ ἐπενεχθέντων ζημιῶν καὶ προσκομμάτων μέχρι τῆς παρούσης σήμερον ἡμέρας, ὡς προείρηται ἀνωτέρω, ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ εἰς τὸ ἐξῆς. περὶ δὲ τῶν ἔργων τῆς Τενέδου μηδεμίαν γενέσθω μνήμη κατὰ τὸ παρὸν, ἀλλὰ μενέτωσαν οὕτως ἐν μετεώρῳ, μέχρις ἂν ὁ ὠρισμένος χρόνος τῆς παρούσης τρέβας διαμένη. ἔτι δὲ μὴ νοουμένου διὰ τῆς παρούσης τρέβας καὶ συμφωνίας, ὅτι ἐὰν ὡςί τινα συμβόλαια καὶ συμφωνία καὶ στοιχήματα, ἐξ ὧν ἢ ἐκ τῆς δυνάμεως ἐκείνων τινὲς Ῥωμαῖοι ὑποτεταγμένοι ἢ πιστοὶ ἡμῶν καὶ τῆς ἡμετέρας βασιλείας ἐνέχονται ἢ ὀφείλουσι Βενετικοῖς τισὶν ὑπατάταγμένοις

καὶ πιστοῖς τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἢ ἀνάπαλιν Βενετικοὶ τινες ὑποτεταγμένοι καὶ πιστοὶ τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἐνέχονται ἢ ὀφείλουσι Ῥωμαίοις τισὶν ὑποτεταγμένοις καὶ πιστοῖς ἡμῶν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν ὅπωςδὴποτε, ἔσονται ἀφειμένα, ἀνατετραμμένα ἢ ἄκυρα, μᾶλλον μὲν οὖν ἐκδηλότερον νοείσθω καὶ δηλούσθω διὰ τοῦ παρόντος στοιχήματος καὶ τῶν τρεβῶν, ὅτι αὐτοὶ οἱ τοιοῦτοι Βενετικοὶ, πιστοὶ καὶ ὑποτεταγμένοι τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ τῆς Βενετίας δυνήσονται καὶ ἰσχύσουσι χρῆσθαι τοῖς δικαίοις αὐτῶν καθ' οἰωνδήτινων Ῥωμαίων τῶν ὀφειλόντων αὐτοῖς, οἷς δὴ Βενετικοῖς καὶ ἐκάστῳ αὐτῶν ἡμεῖς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ποιήσομεν καὶ γενέσθαι διαπραξόμεθα δίκαιον διευθετημένον καὶ ἐντελές, ὡς πρότερον ἐνειχόμεθα, ἀκεραίως, καὶ νῦν ὀφείλομεν. καὶ κατὰ τὸν ὁμοῖον τρόπον οἱ ἡμέτεροι Ῥωμαῖοι δυνήσονται καὶ ἰσχύσουσι χρῆσθαι τοῖς δικαίοις αὐτῶν καθ' οἰωνδήποτε Βενετικῶν πιστῶν καὶ ὑποτεταγμένων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ὀφειλόντων αὐτοῖς, οἷσιν δὴ Ῥωμαίοις ὁ κύρις δουξ καὶ τὸ κουμουνιον Βενετίας, ὁ μαϊούλος καὶ ὁ βέκτωρ καὶ οἱ ὀφφικιάλιοι τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὅπουδὴποτε καθεστῶτες δίκαιον ποιήσουσι διευθετημένον καὶ ἐντελές, ὡς πρότερον ἐνειχοντο, ἀκεραίως καὶ νῦν ὀφείλουσι, σωζομένων ἀεὶ καὶ τηρουμένων πασῶν καὶ ἐκάστων τῶν παραφυλάξεων καὶ καταστάσεων, ὑποσχέσεων καὶ διασαφήσεων εἴτε περὶ ζημιῶν τῶν μὴ ταχθεῖσῶν, ἰδίως ῥηθεισῶν καὶ ὀνομασθεισῶν, εἴτε περὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀνωτέρω ὀνομασθέντων, οἷς διὰ τῆς παρουσίας τρέβας ἢ ἀφέσεως τῶν ἀδικιῶν, τῶν προσκομμάτων καὶ τῶν ζημιῶν μὴ νοείσθω κατὰ τι ἐλάττωσις. ἅπερ δὴ πάντα καὶ ἕκαστα τὰ ἀναγεγραμμένα ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν, εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια, εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν, εἰς τὴν φυγὴν ἡμῶν, ἀφάμενοι τῶν γραφῶν, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ εἰρημένου κυροῦ ἀποκρισιάρου, συνδίκου καὶ ἐπιτρόπου, καὶ αὐτὸς ὁ κύρις ἀποκρισιάριος, σύνδικος καὶ ἐπίτροπος ὀνόματι τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, ἀφάμενος τῶν αὐτῶν ἱερῶν γραφῶν, καὶ εἰς τὴν φυγὴν αὐτοῦ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια καὶ εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν ὑπὲρ ἑαυτοῦ ὀνόματι τῶν προειρημένων καὶ τοῦ κουμουνίου

Βενετίας ὁμόσαμεν καὶ ὕπεσχέθημεν ἀλλήλοις βέβαια καὶ ἀμετακί-
νητα τὰ προειρημένα πάντα ἔχειν τε καὶ κρατεῖν καὶ ἀπαράθραυστα
συντηρεῖν καὶ ἀποπληροῦν ἢ φυλάττεσθαι καὶ ἀποπληροῦσθαι ποιῆ-
σαι καὶ μὴ ἐναντίως ποιῆσαι ἢ ἐπελθεῖν ἐν τοῖς προειρημένοις ἢ ἐν
τινι τῶν προειρημένων δι' ἡμῶν ἢ δι' ἄλλων ἀπὸ δικαίου ἢ φάκτου,
τρόπῳ τινὶ ἢ μηχανῇ ἢ αἰτία ἐπὶ ὑποθήκῃ καὶ ἐνοχῇ τῶν ἡμετέρων
καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ εἰρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ
κουμουνίου Βενετίας ἀγαθῶν, τῶν τε νῦν ὄντων καὶ ἐσομένων, ὧν
πάντων εἰς μαρτυρίαν καὶ καθαρωτέραν βεβαίωσιν ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς
καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν τὰς παρούσας τρέβας γενέσθαι καὶ γραφῆναι
προσετάξαμεν γράμμασιν ἑλληνικοῖς τε καὶ λατινικοῖς, ἑλληνικοῖς
μὲν διὰ χειρὸς βασιλικοῦ νοταρίου Θεοφυλάκτου τοῦ Βασιλικοῦ, λα-
τινικοῖς δὲ διὰ χειρὸς Γαρίνου υἱὸς Γαρίνης ἀπὸ τῆς Βερῶνας, νοτα-
ρίου βασιλικοῦ καὶ καντζελαρίου τοῦ εἰρημένου κυροῦ ἀποκρισιαρίου
καὶ ἔτι ἐν τῇ αὐλῇ τῶν Βενετικῶν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, καὶ εἰς
μείζονα ἀσφάλειαν καὶ βεβαίωσιν τῶν εἰρημένων τρεβῶν ἰδίᾳ ἡμῶν
χειρὶ ἐρυθροῖς γράμμασιν ὑπεγράψαμεν καὶ ἡμετέρᾳ χρυσῇ βούλλῃ
ἀπηωρημένῃ κατωχυρωθῆναι ἐποιήσαμεν καὶ προστάξαμεν, ἃς τῷ
εἰρημένῳ ἀποκρισιάρῳ, συνδίκῳ καὶ ἐπιτρόπῳ δεδώκαμεν, ἔχοντες
παρ' ἡμῖν ἑτέρας ὁμοίας τρέβας τὴν αὐτὴν περίληψιν ἐχούσας καὶ
κατωχυρωμένας τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ τοῦ εἰρημένου κυροῦ
ἀποκρισιαρίου καὶ συνδίκου βούλλῃ κηρίνῃ τῆς τοῦ ἀγίου Μάρκου
εἰκόνας ἐντετυπωμένης. ἃ δὴ πάντα καὶ ἕκαστα τὰ ἀναγεγραμμένα
ἐγένοντο ἔτει ἀπὸ τῆς τοῦ κυρίου γεννήσεως χιλιο-
στῷ τετρακοσιοστῷ ἕκτῳ κατὰ τὸν τῶν Λατίνων
δρόμον, ἡμέρᾳ εἰκοστῇ δευτέρᾳ τοῦ μαΐου μη-
νός, ἰνδικτιῶνος τεσσαρεσκαιδεκάτης, ἀπὸ κτί-
σεως δὲ κόσμου ἑξακισχιλιοστῷ ἑννακοσιοστῷ
τεσσαρεσκαιδεκάτῳ, ἰνδικτιῶνος τεσσαρεσκα-
ιδεκάτης, ἐν μηνὶ καὶ ἡμέρᾳ τοῖς ἀναγεγραμμέ-
νοις ἐν τῇ θεοφυλάκτῳ, θεοδοξάστῳ, θεομεγαλύντῳ ἡμετέρᾳ πόλει
τῇ Κωνσταντινουπόλει ἐν τῷ ἡμετέρῳ θεοφρουρῆτῳ παλατίῳ, ἐν ᾧ νῦν
κατοικοῦμεν, ἐν τῷ κελλίῳ τοῦ ἡμετέρου κοιτῶνος, παρόντων μαρτύ-
ρων ἰδίως πρὸς ταῦτα τὰ ἀνωτέρω γεγραμμένα προσκληθέντων καὶ
ἀξιωθέντων τοῦ περιποθήτου ἐξαδέλφου τῆς βασιλείας ἡμῶν, κυ-

ροῦ Δημητρίου Παλαιολόγου τοῦ Γουδέλη, καὶ τῶν οἰκείων τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ, κυροῦ Δημητρίου Παλαιολόγου τοῦ Φακρασῆ, κυροῦ Ἀνδρονίκου Ἀποκαύκου τοῦ Μελισσηνοῦ καὶ κυροῦ Νικολάου τοῦ Δερμοκαΐτου, Λατίνων δὲ τῶν εὐγενῶν ἀνδρῶν, σέρ Ντζανάκη Τζαμπάνη ἀπὸ τῆς Κρήτης, σέρ Γεωργίου Γριμάνη, σέρ Θωμᾶ Μολίνω, σέρ Ἀνδρέα Τζάννε, υἱοῦ τοῦ σέρ Μαρτῆ ἀπὸ τῆς Βενετίας †.

† Μανουήλ, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος †.

† Ἐγὼ Θεοφύλακτος ὁ Βασιλικὸς, βασιλικῇ ἐξουσίᾳ βασιλικὸς νοτάριος, τοῖς προειρημένοις πᾶσι καὶ ἐκάστοις παρεγενόμενῃ, καὶ ταῦτα ἔγραψα, ἐμὸν ὄνομα ὑπογράφων. Ὁ βασιλικὸς νοτάριος Θεοφύλακτος ὁ Βασιλικός.

Versio latina, scripta ad dextram, subscripta est: Ego Guarinus de Guarinis de Verona, imperiali autoritate notarius et cancellarius prefati domini ambassatoris et curie Venetorum in Constantinopoli, predictis omnibus et singulis presens fui, et ea scripsi me subscribens et solitum meum signum apponens.

Orig. membr. tabularii Veneti. A tergo: Ἐδόθη διὰ ἐμοῦ Θεοφύλακτου τοῦ Βασιλικοῦ, βασιλικῇ ἐξουσίᾳ νοταρίου, βασιλικοῦ ἔτει ἀπὸ τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ ἕκτῳ, ἰνδ. τεσσαρεσκαίδεκάτης, ἡμέρᾳ ἑξκαιδεκάτῃ μηνὸς ἰουνίου et latine idem scriptum per Guarinum de Guarinis. Aurea bulla, quae olim suspensa erat serico rubro, avulsa est.

XXXV. 6927—1418. 30. octobris ind. XII.

Imperator Manuel Palaeologus prorogat anteriores pactiones cum Venetis factas in annos quinque.

† Μανουήλ, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος καὶ αἰεὶ ἀγούσιος. Ἐπεὶ ὁ ἐπιφανὴς καὶ μεγαλοπρεπὴς κύρις Θωμᾶς Μοιζενίγω, θεοῦ χάριτι δουξ Βενετίας καὶ τὰ λοιπὰ, πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν τῆς ἡμετέρας βασιλείας παρουσίαν ἀπέστειλεν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει τῇ ἡμῶν περιφήμῃ πόλει τὸν ἐξηρημένον, εὐγενῆ καὶ

φρόνιμον ἄνδρα κῆριν Μπερτούζιον Διέδω, ἔντιμον καὶ περιφανῆ ἀποκρισιάριον αὐτοῦ, εἰς τὰ μέρη τῆς Ρωμανίας, συνδικόν τε καὶ ἐπίτροπον αὐτοῦ τοῦ ἐπιφανοῦς καὶ μεγαλοπρεποῦς κῆρ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, ἔχοντα ἐντελῆ ἐξουσίαν καὶ ἄδειαν καὶ ὄρισμόν τρακταῖσαι καὶ ποιῆσαι καὶ βεβαιῶσαι καὶ πληρῶσαι τρέβας καὶ συνθήκας τὰς κατωτέρω γραφησομένας μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ τῆς ἡμετέρας βασιλείας καὶ τοῦ προειρημένου κῆρ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, καθὼς δηλοῦται διὰ τινος γράμματος δουκικοῦ αὐτοῦ τοῦ ἐπιφανοῦς καὶ μεγαλοπρεποῦς κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας κατωχυρωμένου βούλλη μολυβδίνη μετὰ σχοινίου καναβιτικοῦ δοθέντος ἐν τῷ δουκικῷ παλατίῳ αὐτοῦ τοῦ κουμουνίου ἔτει ἀπὸ τῆς τοῦ κορίου σαρκώσεως χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ, ἰνδικτιῶνος ἐνδεκάτης, ἡμέρα εἰκοστῇ δευτέρῃ μηνὸς Ἰουλλίου κατὰ τὸ ἔθος τῆς Βενετίας, ἔτι δὲ καὶ διὰ γράμματος δουκικοῦ πιστώσεως αὐτοῦ τοῦ κῆρ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας σταλέντος ἡμῖν καὶ τῇ ἡμετέρῃ βασιλείᾳ καὶ δοθέντος ἐν τῷ προειρημένῳ παλατίῳ τοῦ ῥηθέντος κουμουνίου, ἔτει, μηνί, ἡμέρα καὶ ἰνδικτιῶνι, ὡς ἄνωτέρω, καὶ μέντοι μετὰ ποικίλας ὀμιλίας καὶ τρακταῖσμοὺς γενομένους μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ προειρημένου συνδίκου, ἐπιτρόπου καὶ ἀποκρισιαρίου περιφανοῦς, ἡμεῖς Μανουήλ, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος, δι' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν, ἔτι τε τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν, ὁμοίως δὲ καὶ ὁ εἰρημένος ἀποκρισιάριος, σύνδικος καὶ ἐπίτροπος δικαίῳ καὶ ὀνόματι τοῦ προειρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὑπὲρ εἰρήνης καὶ ἀγάπης ἐκατέρωθεν ὀφειλομένης τηρηθῆναι καὶ φιλίας ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἀυξήθησομένης, ἐπικαλεσάμενοι τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, συνέβημεν ἐπὶ τούτοις, δηλονότι ἵνα ἀπὸ τῆς παρούσης ἡμέρας καὶ εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέχρι πέντε ἐτῶν τῶν ἐφεξῆς ἀκολουθησόντων μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ ἡμετέρου λαοῦ, ἔτι τε τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ πάντων τῶν ὑποτεταγμένων αὐτοῖς διαμένουσιν ἐν ἰσχύι καὶ ἀκμῇ εἰλικρινεῖ καὶ ὁμοιοῖα τρέβαι ἀφείλασθαι διαρκεῖν, στηρίζοντες καὶ βεβαιούντες μέχρι τῆς εἰρημένης διωρίας πάσας τὰς παρελθούσας καὶ ἐκπνευσάσας τρέβας μετὰ πάντων τῶν

κεφαλαίων, τῶν καταστάσεων, τῶν στοιχημάτων, τῶν συμφωνιῶν, τῶν διασαφήσεων, τῶν ἐπερωτήσεων, βεβαιώσεων τε καὶ ζημιῶν ἐπιθέσεων καὶ τῶν ἄλλων πάντων τῶν ἐμπεριεχομένων ἐν ταῖς τρέβαις ταῖς ἀνωτέρω δηλουμέναις ταῖς παρελθούσαις, καθὼς μέχρι τοῦ νῦν καθέστηκε σὺνηθες μετὰ τῶν διασαφήσεων καὶ προσδιορισμῶν τῶν κατωτέρω γραφησομένων, δηλονότι ὅτι εἰ καὶ ὁ κύρις δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας φανερώς ἔχουσι ἀπὸ τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν τῶν τε νέων καὶ παλαιῶν, ὥστε ἐξεῖναι τοῖς Βενετικοῖς αὐτῶν ὠνεῖσθαι ἐλευθέρως οἰκίας, κάμπους, περιβόλια καὶ κτήματα ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ πάσῃ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν, ὅμως ὁ προειρημένος κύρις δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας, κατανοοῦντες τὴν παροῦσαν κατάστασιν ἡμῶν, ἵνα ἐπιγνώμεν τὴν αὐτῶν καλὴν διάθεσιν πρὸς τὴν ἡμετέραν συντήρησιν, προενοήσαντο ὀδῶ κOURTECΙΑC καὶ ἀγάπης ἀρέσαι ἡμῖν τοῦτον τὸν τρόπον, τοῦτ' ἔστιν, ὅτι μὴ ἐλαττουμένων διὰ τοῦτο πασῶν τῶν ἐλευθεριῶν τε καὶ φραγγισιῶν, ἃς ἔχουσι καὶ ἔχειν ὀφείλουσιν οἱ Βενετικοὶ διὰ τῶν τρεβῶν, κωλύσουσι τοὺς αὐτῶν Βενετικούς, ὥστε μέχρι τῆς συμπληρώσεως καὶ διωρίας τῶν παροῦσων τρεβῶν μὴ ἀγοράσαι ὀσπήτια, τόπους, περιβόλια καὶ κτήματα, ἐναπομενόντων τῶν νῦν ὄντων ἐν ταῖς χερσὶ τῶν Βενετικῶν μετὰ τῶν τρόπων ἐκείνων καὶ τῶν καταστάσεων, καθ' ἃς κατέχουσι ταῦτα κατὰ τὸ παρὸν, δηλοποιουμένου, εἰ καὶ μάλιστα διὰ τῶν τρεβῶν ἱκανῶς ἐστὶ δῆλον καὶ οὐ δεῖ ἐπὶ πλείω σαφηνίσεως, ὅτι διὰ τὴν εἰρημένην πρόφασιν οὐδεμία καινότης, δόσις, κομμέρκιον ἢ ἐμφύτευμα δυνήσεται ἐπιτεθῆναι δι' ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐπὶ ταῖς οἰκίαις, τοῖς τόποις, τοῖς κτήμασι καὶ περιβολίοις τοῖς νῦν ὄσιν ἐν ταῖς χερσὶ τῶν Βενετικῶν, ἧτις καινότης ἢ βάρος δυνήσεται ἀνακύφαι εἰς βλάβην καὶ ζημίαν τῶν Βενετικῶν. ἔτι ἐπειδὴ ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς εἶπομεν τῷ εἰρημένῳ συνδίκῳ, ἀποκρισιάρῳ καὶ ἐπιτρόπῳ, ὅτι αἱ πρόσοδοι καὶ τὰ κομμέρκια ἡμῶν βλάπτονται διὰ τὰ πολλὰ καπηλεῖα, ἅπερ οἱ Βενετικοὶ κρατοῦσιν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ τὴν μεγάλην ἀμετρίαν τοῦ οἴνου τοῦ πωλουμένου ἐν αὐτοῖς, καὶ ὅτι διὰ ταῦτα ὀφείλουσι προνοήσασθαι πρὸς τοῦτο, τούτου χάριν, εἰ καὶ τὰ μάλιστα διὰ τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν ἔξεστι τοῖς Βενετικοῖς κρατεῖν καπηλεῖα κατὰ πάντα ἀριθμὸν καὶ ἀγοράζειν καὶ πωλεῖν ἐλευθέρως, καθὼς ἂν βούλωνται, ὅμως ὀδῶ κOURTECΙΑC καὶ ἀγάπης ἐκρίναμεν πρόνοιαν τοῦ-

του ποιήσασθαι τοῦτον τὸν τρόπον, δηλονότι μέχρι τῆς διωρίας τῶν παρουσῶν τρεβῶν ὁ προειρημένος κῆρις δοῦξ καὶ τὸ κουμόνιον Βενετίας τάξουσιν, ὅτι οἱ Βενέτικοι αὐτῶν ἔξουσιν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει δεκαπέντε μόνον καπηλεῖα, καὶ τὰ ἄλλα πάντα παυθήσονται, ἐν οἷς δῆπου τεταγμένοις καπηλείοις οἱ Βενέτικοι αὐτῶν δυνήσονται πωλεῖν οἶνον παντοῖον κατακοπτικῶς ἐν ὅποιαδήποτε ποσότητι χωρὶς τινος βάρους, νοουμένου, ὅτι διὰ τὴν συγκατάβασιν ταύτην οὐ νοηθήσεται διὰ τοῦτο ἐλαττοῦσθαι ἐν τῷ μέλλοντι χρόνῳ τὰς ἐλευθερίας καὶ φραγγισίας τῶν Βενετικών, καθὼς ἐστὶ δίκαιον. ἔτι μέσον ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ εἰρημένου κυροῦ ἀποκρισιάριου, συνδίκου καὶ ἐπιτρόπου γέγονε φαφῆς ὑπὲρ τοῦ πᾶσαν ἀμφιβολίαν ἀναιρεθῆναι, δύνασθαι τοὺς Βενετικούς πωλεῖν ἐλευθέρως σῖτον ἐν παντὶ μέρει καὶ τόπῳ τῆς βασιλείας ἡμῶν, ὅπου οὐκ ἐστὶ προσφόριον, σωζομένου τοῦ μὴ τὸν σῖτον ἐκεῖνον γεωργηθῆναι ἐν τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ, ἥπερ διαμενέτω κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν· εἰ δὲ οἱ Βενέτικοι θέλουσι πωλεῖν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ προσφορίου, δύνανται πωλεῖν, ἀποδιδόντες τὸ κομμέρκιον, πλὴν εἴ τις Ῥωμαῖος θελήσει πωλεῖν σῖτον, ὅπου ὁ Βενέτικος πωλεῖ, ἔξω προσφορίου, τότε ὁ Βενέτικος κομμέρκιον τι οὐκ ἀποφλήσει διὰ τὸ ἐλευθέρως δύνασθαι πωλεῖν. καὶ ἐπεὶ ἐγένοντό τινες διαφοραὶ μέσον ἡμῶν τε καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμονίου Βενετίας περὶ τοῦ τόπου τοῦ προσφορίου, ὅπερ μείζονος σαφηνείας τάττομεν, ὅτι ὁ τόπος τοῦ προσφορίου τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἔστω καὶ εἶναι νοείσθω κατὰ τὰ ὅρια τὰ ἀρχῆθεν εἰωθότα. ἔτι ἐπειδὴ ὁ ῥηθεὶς ἀποκρισιάριος, συνδικος καὶ ἐπίτροπος εἶπεν ἡμῖν, ὅτι τινὲς Βενέτικοι καὶ ὡς Βενέτικοι καταλογιζόμενοι παρὰ τῆς ἡμετέρας βασιλείας ἐγένοντο Ῥωμαῖοι, ἀρκούμεθα ἡμεῖς ὃ τε βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ἀνακαλέσασθαι πάντας τοὺς Βενετικούς καὶ τοὺς ὡς Βενετικούς καταλογιζομένους τοὺς γεγονότας Ῥωμαίους ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν ἐσχάτων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει μέχρι τῶν νῦν, οὕτω καὶ τοιοῦτοτρόπως καὶ οἱ Βενέτικοι οἱ γεγονότες Ῥωμαῖοι εἰς τὸ ἐξῆς οὐ διαβιβασθήσονται ὡς Ῥωμαῖοι, ἀλλ' ὡς Βενέτικοι. ἔτι ἐπὶ τῆς πράξεως τῶν ἐξωτερικῶν κρασιῶν ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπισχνούμεθα καὶ ἀρέσκει ἡμῖν γενέσθαι καὶ φυλάττεσθαι κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν.

ἔτι περὶ τῆς πράξεως τοῦ σίτου ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν λέγομεν καὶ ἀρέσκει ἡμῖν γενέσθαι ἐπ' αὐτοῦ τοῦ σίτου καὶ περὶ αὐτοῦ κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν, μενουσῶν τῶν ἄλλων πασῶν ἐλευθεριῶν καὶ φραγγισιῶν ἐπὶ πάσαις ταῖς ἄλλαις πραγματείαις καὶ τοῖς πράγμασιν εἰς τὴν αὐτῶν κατάστασιν κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ἔτι ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπισχνούμεθα τῷ εἰρημένῳ ἀποκρισιάρῳ, συνδίκῳ καὶ ἐπιτρόπῳ, ὥστε πάντα τὰ καινουργήματα, ἀποστερήσεις, ἀδικίας, προσκρούσματα καὶ ζημίας τὰς γενομένας δι' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν τοῖς ὑποτεταγμένοις τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἐν τῷ καιρῷ καὶ ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ μετὰ ταῦτα ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν καταλῦσαι καὶ διορθώσασθαι καὶ ἐπαναγαγεῖν εἰς τὴν ὀφειλομένην εἶναι καὶ ἐν ἣ ἦσαν καταστάσει, καθὼς ἐστὶ δίκαιον καὶ ὀφείλομεν κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ εἰρημένος ἀποκρισιάρχος, σύνδικος καὶ ἐπίτροπος ὀνόματι καὶ δικαίῳ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὑπισχνεῖται ἡμῖν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν πάντα τὰ ἄλλα καινουργήματα, ἀποστερήσεις, ἀδικίας, προσκρούσματα καὶ ζημίας τὰς γενομένας διὰ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας τοῖς ὑποτεταγμένοις ἡμῖν ἐν τῷ καιρῷ καὶ ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ μετὰ ταῦτα ἐναντίως τοῦ τύπου τῶν τρεβῶν καταλῦσαι καὶ διορθώσασθαι καὶ ἐπαναγαγεῖν εἰς τὴν ὀφειλομένην εἶναι καὶ ἐν ἣ ἦσαν καταστάσει, καθὼς ἐστὶ δίκαιον καὶ ὀφείλουσι κατὰ τὸν τύπον τῶν τρεβῶν. ἔτι ἐπειδὴ ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ἐνεχόμεθα καὶ ἀπολειπαζόμεθα δοῦναι καὶ ἀποφλῆσαι τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ὑπὲρ ἱκανοποιήσεως τῶν παλαιῶν ζημιῶν ὑπέρπυρα χιλιάδας δεκαεπτὰ καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα τρία, ὑπισχνούμεθα τῷ εἰρημένῳ ἀποκρισιάρῳ, συνδίκῳ καὶ ἐπιτρόπῳ ὀνόματι τῷ προειρημένῳ δοῦναι καὶ ἀποφλῆσαι τὰ τοιαῦτα ὑπέρπυρα διὰ πέντε ἐτῶν τῶν ἐφεξῆς ἐλευσομένων, ἀρχομένης τῆς διωρίας τῶν εἰρημένων χρόνων ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς βεβαιώσεως τοῦ παρόντος συμβολαίου, δηλονότι ἡμέρα τελευταία τοῦ ὀκτωβρίου, διαιροῦντες τὰς εἰρημένας δεκαεπτὰ χιλιάδας τὰ ὑπέρπυρα καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα τρία κατὰ πέμπτον καὶ ἀποδιδόντες κατ' ἐνιαυτὸν τὸ ἐπιβάλλον μέρος, δηλονότι τὸ

πέμπτον, ὅπερ ἐστὶν ὑπέρπυρα τρισχίλια τετρακόσια τριακονταδύο, κοκκία δεκατέσσαρα ἡμισυ ἢ ἔγγιστα καὶ οὕτω κατὰ διαδοχὴν, μέχρις ἂν πληρωθῇ ἢ ἀπόφλησις τῶν εἰρημένων δεκαεπτὰ χιλιάδων ὑπερπύρων καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα τριῶν, καὶ ἱκανοποιήσωμεν ἀκεραίως ἐν ταῖς εἰρημέναις διωρίαις τῶν προειρημένων πέντε ἐτῶν, συνάπτοντες ἐξ ἐνιαυτοῦ εἰς ἐνιαυτὸν κατὰ διαδοχὴν, δηλονότι ἀπὸ τοῦ ὁκτωβρίου μηνός, ὡς προεῖρηται, ἃ δὴ πάντα ὑπέρπυρα δώσομεν καὶ ἀποφλήσωμεν ἐν ταῖς εἰρημένοις καιροῖς καὶ διωρίαις, πάσης προφάσεως ἀναιρουμένης, ἐν χειρὶ τοῦ μπαϊούλου τῶν Βενετῶν τοῦ κατὰ καιρὸν εὐρισκαμένου ἐν Κωνσταντινουπόλει ἢ ᾠτινι ἢ οἴστισιν ὁ κύρις δουξ καὶ τὸ κουμόνιον Βενετίας ἀποτάξωσι, σωζομένων διόλου καὶ φυλαττομένων πασῶν καὶ ἐκάστων ζημιῶν τῶν Βενετῶν τῶν μὴ τεταγμένων, αἷς διὰ τῆς παρούσης τρέβας μὴ ἔστω ἐλάττωσις, καὶ τὸ ἀνάπαλιν καὶ σωζομένων διόλου καὶ φυλαττομένων ἀκεραίως καὶ τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας πάντων τῶν δικαίων καὶ ἀγωγῶν, ἃ δὴ καὶ ἅς ὁ κύρις δουξ καὶ τὸ κουμόνιον Βενετίας ἔχουσι καὶ ἔχειν δυνήσονται καθ' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐν τινι συμβολαίῳ δουκάτων χρυσῶν τριάκοντα χιλιάδων περί τε κεφαλαίου καὶ τόκου καὶ ζημίας καὶ ἐξόδου καὶ τῶν διὰ μέσου καὶ πάντων τῶν ἄλλων τῶν τούτοις ἀπρωρημένων, ὡς ἐν αὐτῷ τῷ συμβολαίῳ τοῦ χρέους περιέχεται, ὃ δὴ συμβόλαιον καὶ χρέος μὴ νοεῖσθω, μηδὲ νοεῖσθαι δύναιτο διὰ τὴν παροῦσαν τρέβαν ἢ συμφωνίαν ὅπως οὖν ἀφειμένον, ἄκυρον ἢ ἀνατετραμμένον, μάλλον μὲν οὖν ἐν τῇ αὐτοῦ καταστάσει καὶ βεβαιότητι καὶ τῷ δικαίῳ, ἐν οἷς ἦν καὶ πρὸ τοῦ γενέσθαι τὴν παροῦσαν, τρέβαν βέβαιον καὶ ἀκέραιον διαμενέτω καὶ ἔσται καὶ εἶναι νοεῖσθω, γραφὴν τὸ εἰρημένον συμβόλαιον ἔτει χιλιοστῷ τριακοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ τρίτῳ, ἡμέρα εἰκοστῇ πρώτῃ τοῦ αὐγούστου τῆς ἐνδεκάτης Ἰνδικτιῶνος χειρὶ Πέτρου ντὲ Ἀρένα, πρεσβυτέρου τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Βαρθολομαίου ἐν τῇ Βενετία καὶ νοταρίου Βενετίας καὶ καντζελαρίου τοῦ κυροῦ μπαϊούλου τῶν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει Βενετῶν, ὅπερ ὦν χρυσῶν δουκάτων τριάκοντα χιλιάδων καὶ ἐτέρων τῶν προειρημένων ἐν τῷ ῥηθέντι συμβολαίῳ διαλαμβανομένων ὁ κύρις δουξ καὶ τὸ κουμόνιον Βενετίας ἔχουσιν εἰς ἐνέχυρα κόσμια τῆς βασιλείας τὰ περιεχόμενα ἐν τῷ ῥηθέντι συμβολαίῳ, καὶ σωζομένων αἰεὶ καὶ τηρουμένων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμου-

νίφ Βενετίας ἀκεραίως πάντων τῶν δικαίων καὶ ἀγωγῶν, ἃ δὲ καὶ
 ἄς ὁ κῆρις δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἔχουσιν ἢ ἔχειν δύνανται
 κατὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν περὶ δουκάτων χρυσῶν πέντε χιλιάδων τῶν
 δανεισθέντων τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν ἐν τῇ Αἴνῳ διὰ τινος σὺρ Μαρίνου
 Φαρέτρου ὀνόματι τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας,
 ὑπὲρ ὧν ὁ κῆρις δοῦξ καὶ τὸ κουμούνιον Βενετίας ἔχουσιν εἰς ἐνέ-
 χυρον ἀπὸ τῆς βασιλείας ἡμῶν παλάξιον ἐν, οὕτω μέντοι, ὅτι ἀπο-
 φληθέντων τῶν εἰρημένων πέντε χιλιάδων χρυσῶν δουκάτων τῷ κυ-
 ρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ἐνεχέσθωσαν τὸ εἰρημένον πα-
 λάξιον τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ ἀποδοῦναι. ἔτι ὁ εἰρημένος κῆρ ἀπο-
 κρισιαρίος, σύνδικος καὶ ἐπίτροπος τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κου-
 μουνίου Βενετίας διὰ τῆς παρούσης συμφωνίας καὶ τρέβας ἀφήσιν,
 ἀνατρέπει καὶ καταλύει πάσας τε καὶ ἐκάστας τὰς ἄλλας ἀδικίας,
 βαρύτητας καὶ ζημίας τὰς ἐπενεχθείσας παρ' ἡμῶν καὶ τῆς βασιλείας
 ἡμῶν καὶ τῶν λαῶν καὶ ὑποτεταγμένων ἡμῖν τοῖς Βενετικοῖς καὶ πι-
 στοῖς τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ἕως τῆς σή-
 μερον ἡμέρας ἐλευθερῶν καὶ ἀπολύων καὶ ἐλευθέρους καὶ ἀπολελυ-
 μένους εἰς τὸ διηνεκὲς εἶναι θέλων ἡμᾶς καὶ τὴν βασιλείαν ἡμῶν
 καὶ τοὺς λαοὺς ἡμῶν καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους ἡμῶν
 ἀπὸ τῶν εἰρημένων ἀδικιῶν, ζημιῶν τε καὶ προσκομμάτων τῶν ἐπε-
 νεχθέντων καὶ γενομένων παρὰ τῶν προηγησαμένων ἡμᾶς καὶ τῶν
 λαῶν τῶν ὑποτεταγμένων ἡμῖν καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ ἰδίως
 περὶ ἐκείνων τῶν τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας καὶ
 τοῖς πολίταις Βενετικοῖς ἐπενεχθέντων καὶ γεγονότων ἐν τῷ καιρῷ
 τοῦ τῆς μακαρίας καὶ ὀσιωτάτης μνήμης κυροῦ Ἀνδρονίκου, ἐν Χρι-
 στῷ τῷ θεῷ πιστοῦ βασιλέως καὶ αὐτοκράτορος Ῥωμαίων, τοῦ Πα-
 λαιολόγου, τοῦ ἀδελφοῦ τῆς βασιλείας μου, ποιούντος ἡμῖν καὶ τῇ
 ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ τοῦ εἰρημένου ἀποκρισιαρίου, συνδίκου καὶ ἐπιτρό-
 που ὀνόματι καὶ δικαίῳ τοῦ εἰρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κου-
 μουνίου Βενετίας δεχομένοις καὶ λαμβάνουσι τέλος ἐλευθερίαν, ὑπό-
 σχεσιν καὶ συμφωνίαν, ὥστε εἰς τὰ ἐξῆς μὴ ἀπαιτεῖν ἢ μνημονεβεῖν
 περὶ τῶν προειρημένων πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν βασιλείαν ἡμῶν, τοὺς τε
 κληρονόμους καὶ διαδόχους ἡμῶν, καὶ ὁμοίως ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ
 ἡ βασιλεία ἡμῶν δι' ἡμῶν καὶ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν
 ἀφίεμεν διὰ τῆς παρούσης συμφωνίας καὶ τρέβας, ἀκυροῦμεν καὶ

ἀνατρέπομεν καὶ καταλύομεν πάσας τε καὶ ἐκάστας τὰς ἄλλας ἀδικίας καὶ βαρύτητας καὶ ζημίας τὰς ὅπωςδήποτε ἐπενεχθείσας ἡμῖν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν καὶ τοῖς προηγησαμένοις ἡμᾶς διὰ τοῦ προειρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουρουνίου Βενετίας, τῶν τε καπετάνων τῶν Βενετικῶν, εἴτε παρ' οἰωνδήτινων ἄλλων ὀφφικιαλίων, προνοητῶν, ρεκτόρων καὶ πάντων ἄλλων οἰωνδήτινων ὑποτεταγμένων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουρουνίῳ Βενετίας, καὶ δὴ ἀπὸ τῶν προειρημένων πάντων καὶ ἐκάστων τῶν συμβάντων καὶ γενομένων καὶ ἐπενεχθέντων ἕστωσαν καθόλου ἀπολελομένοι καὶ ἀναπεπαυμένοι, ἀναπαύοντες καὶ ἀπολύοντες καὶ εἰς τὸ διηνεχὲς ἐλευθεροῦντες τὸν εἰρημένον κῆρ δούκαν καὶ τὸ κουρουνίον Βενετίας, τοὺς λαοὺς αὐτῶν καὶ τοὺς ὑποτεταγμένους αὐτοῖς ἀπὸ πασῶν τῶν προειρημένων ἀδικιῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν ὅπωςδήποτε ἡμῖν καὶ τοῖς προηγησαμένοις ἡμᾶς καὶ τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ ἐπενεχθέντων προσκομμάτων καὶ ζημιῶν μέχρι τῆς παρούσης σήμερον ἡμέρας, ὡς ἀνωτέρω προείρηται, ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν τελευταίων τρεβῶν τῶν γενομένων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ εἰς τὸ ἐξῆς. περὶ δὲ τῶν ἔργων τῆς Τενέδου μηδεμίαν γενέσθω μνήμη κατὰ τὸ παρὸν, ἀλλὰ μενέτωσαν οὕτως ἐν μετεώρῳ, μέχρις ἂν ὁ ὁρισμένος χρόνος τῆς παρούσης τρέβας διαμένη, ἔτι δὲ μὴ νοουμένου διὰ τῆς παρούσης τρέβας καὶ συμφωνίας, ὅτι ἐὰν ὡσὶ τινὰ συμβόλαια καὶ συμφωνίαι ἢ στοιχήματα, ἐξ ὧν ἢ ἐκ τῆς δυνάμεως ἐκείνων τινὲς Ῥωμαῖοι ὑποτεταγμένοι ἢ πιστοὶ ἡμῶν καὶ τῆς ἡμετέρας βασιλείας ἐνέχονται ἢ ὀφείλουσι Βενετικοῖς τισὶν ὑποτεταγμένοις καὶ πιστοῖς τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουρουνίῳ Βενετίας ἢ ἀνάπαλιον Βενετικοὶ τινὲς ὑποτεταγμένοι καὶ πιστοὶ τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουρουνίῳ Βενετίας ἐνέχονται ἢ ὀφείλουσι Ῥωμαῖοις τισὶν ὑποτεταγμένοις καὶ πιστοῖς ἡμῶν καὶ τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν ὅπωςδήποτε, ἔσονται ἀφειμένα, ἀνατετραμμένα ἢ ἄκορα, μᾶλλον μὲν οὖν ἐκδηλότερον νοεῖσθω καὶ δηλοῦσθω διὰ τοῦ παρόντος στοιχήματος καὶ τῶν τρεβῶν, ὅτι αὐτοὶ οἱ τοιοῦτοι Βενετικοὶ πιστοὶ καὶ ὑποτεταγμένοι τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουρουνίῳ Βενετίας δυνήσονται καὶ ἰσχύσουσι χρῆσθαι τοῖς δικαίαις αὐτῶν καθ' οἰωνδήτινων Ῥωμαίων τῶν ὀφειλόντων αὐτοῖς, οἷς δὴ Βενετικοῖς καὶ ἐκάστῳ αὐτῶν ἡμεῖς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ποιήσομεν καὶ γενέσθαι διαπραξόμεθα δίκαιον διευθετημένον καὶ ἐντελὲς, ὡς

πρότερον ἐνειχόμεθα, ἀκεραίως, καὶ νῦν ὀφείλομεν καὶ κατὰ τὸν ὁμοίον τρόπον οἱ ἡμέτεροι Ῥωμαῖοι δυνήσονται καὶ ἰσχύσουσι χρῆσθαι τοῖς δικαίοις αὐτῶν καθ' οἷονδῆποτε Βενετικῶν πιστῶν καὶ ὑποταγμένων τῷ κυρῷ δουκὶ καὶ τῷ κουμουνίῳ Βενετίας ὀφειλόντων αὐτοῖς, οἷσται δὴ Ῥωμαῖοις ὁ κυρὸς δουξ καὶ τὸ κουμουνιον Βενετίας, ὁ μπαϊούλος καὶ ὁ βέκτωρ καὶ οἱ ὀφφικιάλιοι τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ κουμουνίου Βενετίας ὅπουδῆποτε καθεστῶτες δίκαιον ποιήσουσι διευθετημένον καὶ ἐντελές, ὡς πρότερον ἐνειχόντο, ἀκεραίως, καὶ νῦν ὀφείλουσι, σωζομένων ἀεὶ καὶ τηρουμένων πασῶν καὶ ἑκάστων τῶν παραφυλάξεων καὶ καταστάσεων καὶ ὑποσχέσεων καὶ διασαφήσεων, εἴτε περὶ ζημιῶν τῶν μὴ ταχθεισῶν, ἰδίως ῥηθειςῶν καὶ ὀνομασθενῶν, εἴτε περὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀνωτέρω ὀνομασθενῶν, αἷς διὰ τῆς παρουσίας τρέβας ἢ ἀφέσεως τῶν ἀδικιῶν, τῶν προσκομμάτων καὶ τῶν ζημιῶν μὴ νοείσθω κατὰ τι ἐλάττωσις. ἅπερ δὴ πάντα καὶ ἕκαστα τὰ ἀναγεγραμμένα ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων ἡμῶν εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια, εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν, εἰς τὴν ψυχὴν ἡμῶν, ἀφάμενοι τῶν γραφῶν, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ εἰρημένου κυροῦ ἀποκρισιάρου, συνδίκου καὶ ἐπιτρόπου καὶ αὐτὸς ὁ κυρὸς ἀποκρισιάριος, σύνδικος καὶ ἐπίτροπος ὀνόματι τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας, ἀφάμενος τῶν αὐτῶν ἱερῶν γραφῶν, καὶ εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τοῦ κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ εἰς τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια καὶ εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν ὑπὲρ ἑαυτοῦ ὀνόματι τῷ προειρημένῳ καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ὠμόσαμεν καὶ ὑποσχέθημεν ἀλλήλοις, βέβαια καὶ ἀμετακίνητα τὰ προειρημένα πάντα ἔχειν τε καὶ κρατεῖν καὶ ἀπαράθραυστα συντηρεῖν καὶ ἀποπληροῦν ἢ φυλάττεσθαι καὶ ἀποπληροῦσθαι ποιῆσαι καὶ μὴ ἐναντίως ποιῆσαι ἢ ἐπελθεῖν τοῖς προειρημένοις ἢ ἐν τινὶ τῶν προειρημένων δι' ἡμῶν ἢ δι' ἄλλων ἀπὸ δικαίου ἢ φάκτου τρόπῳ τινὶ ἢ μηχανῇ ἢ αἰτίᾳ ἐπὶ ὑποθήκῃ καὶ ἐνοχῇ τῶν ἡμετέρων καὶ τῆς βασιλείας ἡμῶν καὶ τοῦ εἰρημένου κυροῦ δουκὸς καὶ τοῦ κουμουνίου Βενετίας ἀγαθῶν τῶν τε νῦν ὄντων καὶ ἐσομένων, ὧν πάντων εἰς μαρτυρίαν καὶ καθαρωτέραν βεβαίωσιν ἡμεῖς ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλεία ἡμῶν τὰς παρούσας τρέβας γενέσθαι καὶ γραφῆναι προσετάξαμεν, γράμμασιν ἑλληνικοῖς τε καὶ λατινικοῖς, ἑλληνικοῖς μὲν διὰ χειρὸς βασιλικῆς ὑστα-

ρίου, Γεωργίου τοῦ Μανικαῖτου, λατινικοῖς δὲ διὰ χειρὸς Βαρθολομαίου Μαουριτζίκου τοῦ ἀπὸ τῆς Κρήτης νοταρίου βασιλικοῦ καὶ τῆς Βενετίας καὶ καντζελλαρίου τοῦ εἰρημένου κυροῦ ἀποκρισιαρίου καὶ ἔτι ἐν τῇ ἀόλῃ τῶν Βενετικῶν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, καὶ εἰς μείζονα ἀσφάλειαν καὶ βεβαίωσιν τῶν εἰρημένων τρεβῶν ἰδίᾳ ἡμῖν χειρὶ ἐρυθροῖς γράμμασιν ὑπεγράψαμεν καὶ ἡμετέρα χρυσῇ βούλλῃ ἀπηρωρημένη κατοχυρωθῆναι ἐποιήσαμεν καὶ προσετάξαμεν, ἅς τῷ προειρημένῳ ἀποκρισιάρῳ, συνδίκῳ καὶ ἐπιτρόπῳ δεδώκαμεν, ἔχοντες παρ' ἡμῖν ἑτέρας ὁμοίας τρέβας τὴν αὐτὴν περίληψιν ἐχούσας καὶ κατοχυρωμένας τοῦ κουμουνίου Βενετίας καὶ τοῦ εἰρημένου κυροῦ ἀποκρισιαρίου καὶ συνδίκου βούλλῃ κηρίνῃ τῆς τοῦ ἀγίου Μάρκου εἰκόνας ἐντετυπωμένης, ἃ δὴ πάντα καὶ ἕκαστα τὰ ἀναγεγραμμένα, ἐγένοντο ἔτει ἀπὸ τῆς τοῦ κυρίου γεννήσεως χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ ὀκτωκαδεκάτῳ, ἰνδικτιῶνος ἐνδεκάτης, ἡμέρα τελευταία μηνὸς ὀκτωβρίου κατὰ τὸν τῶν Λατίνων δρόμον, ἀπὸ δὲ κτίσεως κόσμου ἑξακισχιλιοστῷ ἑννακοσιοστῷ εἰκοστῷ ἑβδόμῳ, ἰνδικτιῶνος δωδεκάτης, ἐν μηνὶ καὶ ἡμέρᾳ τοῖς ἀναγεγραμμένοις ἐν τῇ θεοφυλάκτῳ, θεοδοξάστῳ, θεομεγαλόντῳ ἡμετέρα πόλει τῇ Κωνσταντινουπόλει, ἐν τῷ ἡμετέρῳ θεοφρουρήτῳ παλατίῳ, ἐν ᾧ νῦν κατοικοῦμεν, ἐν τῷ καινῷ τρικλινίῳ, ὅστις ἐστὶ πρὸ τοῦ κελλίου τοῦ ἡμετέρου κοιτῶνος, παρόντων μαρτύρων ἰδίως πρὸς ταῦτα τὰ ἀνωτέρω γεγραμμένα προσκληθέντων καὶ ἀξιωθέντων, τοῦ περιποθήτου γαμβροῦ τῆς βασιλείας ἡμῶν κυροῦ Ἰλαρίωνος Ντόρια καὶ τοῦ περιποθήτου ἑξαδέλφου τῆς βασιλείας ἡμῶν κυροῦ Δημητρίου Παλαιολόγου τοῦ Γουδέλη καὶ τῶν οἰκείων τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ κυροῦ Νικολάου Νοταρᾶ, διερμηνευτοῦ τοῦ καβαλλαρίου καὶ κυροῦ Δημητρίου τοῦ Λεονταρίου, Λατίνων δὲ τῶν εὐγενῶν ἀνδρῶν σέρ Πέτρου Κουρίνου, σέρ Φραγκούλη Βενέρη, σέρ Πέτρου Μοράντε καὶ σέρ Νικολέτου Τολέρου *) †.

† Γνωστὸν ἔστω πᾶσιν καὶ ἑκάστοις τοῖς τὰς παρούσας τρέβας ὀφομένοις, ὅτι εἰ καὶ ἐγένοντο ἔτει, μηνὶ καὶ ἡμέρᾳ καὶ ἰνδικτιῶνι,

*) Nomina Venetorum in versione latina ita scripta sunt: Petr. Quirino, Frangia Venerio, Petr. Morante, Nicoletto Torellon.

ὡς ἀνωτέρω, ὅμως διὰ τινὰ ἐμποδισμόν τῆς ἀσθενείας τοῦ γαλήνο-
τάτου καὶ λαμπροτάτου αὐθέντου, τοῦ αὐθέντου καὶ βασιλέως ὠμο-
σθησαν ἔτει χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ ἐννεακαίδεκάτῳ τοῦ μαρτίου
μηνός, ἡμέρα ὀγδόη ἰνδ. δωδεκάτης κατὰ τὸν δρόμον τῶν Λατίνων,
ἀπὸ δὲ κτίσεως κόσμου ἑξακισχιλιοστῷ ἐνακοσιοστῷ εἰκοστῷ ἐβ-
δόμῳ, ἰνδ. δωδεκάτης, ἡμέρα ὀγδόη τοῦ μαρτίου μηνός †.

† Μανουήλ, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασι-
λεὺς καὶ ἀτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος †.

† Εἰγὼ Γεώργιος ὁ Μανικαΐτης βασιλικῆ ἐξουσίᾳ βασιλικὸς νο-
τάριος τοῖς προειρημένοις πᾶσι καὶ ἑκάστοις παρεγενόμενῳ, καὶ ταῦτα
ἔγραψα, τὸ ἐμὸν ὄνομα ὑπογράφων. Ὁ βασιλικὸς νοτάριος Γεώργιος
ὁ Μανικαΐτης †.

*Versio latina subscripta est: Ego Bartholomeus Mauricico, clericus
Cretensis, cancellarius egregij domini ambassiatoris in curia Venetorum Con-
stantinopolis, imperiali auctoritate notarius hiis omnibus interfui, et rogatus
scribere scripsi signumque meorum instrumentorum in robur et testimonium
omnium premissorum apposui consuetum.*

*Origin. membr. tabularii Veneti. A tergo habet annum in extenso, graece
et latine. Versio latina ad dextram. Aurea bulla, olim suspensa serico rubro,
avulsa est.*

XXXVI. 6931—1423. 30. septembris ind. II.

*Imperator Ioannes Palaeologus prorogat pactiones anteriores cum Venetis
factas in annos quinque.*

† Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς
καὶ ἀτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος καὶ
ἀεὶ ἀδγουστός. ἐπεὶ ὁ ἐπιφανὴς καὶ μεγαλοπρεπὴς κῦρ Φραν-
τζέσκος Φούσκαρις, Θεοῦ χάριτι δούξ Βενετίας καὶ τὰ λοιπὰ, πρὸς
ἡμᾶς καὶ τὴν τῆς ἡμετέρας βασιλείας παρουσίαν ἀπέστειλεν ἐν τῇ
Κωνσταντινουπόλει, τῇ ἡμῶν περιφήμῳ πόλει, τὸν ἐξηρημένον, εὐγενῆ
καὶ φρόνιμον ἄνδρα, κῦρ Πέτρον Κονταρένον, ἔντιμον καὶ περιφανῆ
ἀποκρισιάριον αὐτοῦ, εἰς τὰ μέρη τῆς Ῥωμανίας σύνδικόν τε καὶ ἐπί-
τροπον αὐτοῦ τοῦ ἐπιφανοῦς καὶ μεγαλοπρεποῦς κυροῦ δουκὸς καὶ
τοῦ κουμουνίου Βενετίας, ἔχοντα ἐντελῆ ἐξουσίαν καὶ ἄδειαν καὶ